

SUPPORT

WERK WIJZER

ALCOHOL- EN
DRUGCOACH

SPORTIVOS
GOUD

WAT KAN DEZE WERKWIJZER VOOR JOU DOEN?

Sportivos-clubs dragen zorg voor clubleden, sporters en supporters door in te zetten op verantwoordelijk alcohol- en druggebruik. De A&D-coach (alcohol- en drugcoach) creëert hiervoor gedragenheid binnen de club. Dat doet hij **gelukkig niet alleen**. Binnen de sportclub is er het bestuur en de werkgroep rond de visie en de regels. In de regio is er de Sportivos-begeleider waar altijd advies kan ingewonnen worden. Tenslotte is er ook de periodieke nieuwsbrief van VAD en het centrale e-mailadres sportivos@vad.be.

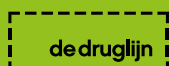
Deze werkwijzer ondersteunt de A&D-coach om ook na het behalen van Sportivos Goud **elk seizoen initiatieven** te nemen voor het thema alcohol en drugs in de club en in te spelen op de noden van jouw sportclub. We helpen om gestructureerd en planmatig te werk te gaan. Een checklist helpt je om elk seizoen opnieuw in te zetten op wat jullie in Sportivos Brons, Zilver en Goud uitbouwden. Daarnaast bieden we je hier ook lijstjes met mogelijke preventieve initiatieven waaruit je jaar na jaar kan kiezen en uitvoeren in de club. Ook de periodieke Sportivos nieuwsbrief houdt alle A&D-coaches in Vlaanderen op de hoogte van nieuwe initiatieven en uitdagingen.

De gouden regel:

met minimale inspanningen en stapje per stapje
bereik je het meest!

Luister naar je clubleden en bedenk logische antwoorden. Ook het warm water heruitvinden is niet nodig. Er bestaat al veel, klaar om te gebruiken, of minimaal aanpasbaar zodat het duidelijk de stempel van jouw sportclub draagt.

Vergeet tenslotte niet dat jij niet verantwoordelijk bent voor de keuzes die clubleden maken. Jij bent er enkel om jullie club de positieve spiraal in te sturen zodat het gezellig, zorgzaam en veilig is en blijft voor iedereen. Maar dat is een sfeer die jullie enkel samen kunnen waarmaken.

V.U.: Paul Van Deun, Vanderlindenstraat 15, 1030 Brussel
Redactie: Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere
Drugs (VAD) / Ontwerp: CPLUSH.BE / © 2018

INHOUD

TO-DOLIJST A&D-COACH

	4
Aan de start van het nieuwe seizoen	4
In de loop van het seizoen	5
Aan het einde van het seizoen	5

ALCOHOL- EN DRUGPREVENTIE: ACTIE!

	6
Thema veilig verkeer	8
Thema jeugd en sporters	9
Thema groepsdruk	10
Thema supporters	12

SAMENWERKEN MET BAR/KANTINE

	13
Acties voor barpersoneel	14

SPORTIVOS TOOLS EN CONTACTEN

	16
Registratieformulier Sportivos A&D-coach	17
Wet betreffende de beteugeling van de dronkenschap	18
Schema verantwoord alcohol schenken	19

TO-DOLIJST A&D-COACH

Hieronder staan drie to-dolijsten: één voor het begin van het seizoen, één voor tijdens het seizoen en één bij afsluiten van het seizoen. Als jouw club elk seizoen alle to do's kan afvinken zijn jullie nog steeds die geweldige gouden Sportivos-Club! De A&D-coach houdt zicht op het overzicht van de to do's. De club is als geheel verantwoordelijk voor het uitvoeren ervan.

AAN DE START VAN HET NIEUWE SEIZOEN

- Je eerste seizoen als A&D-coach? Schrijf je in op de **nieuwsbrief Sportivos** (via. www.vad.be/sportivos).
- Vervang **beschadigde of verwijderde Sportivos materialen** en hang of leg ze op een duidelijk zichtbare plaats:
 - **SPORTIVOS POSTERS**
(<http://www.vad.be/materialen/detail/sportivos-brons---materialen-voor-de-sportclub>).
 - **DE MAGNEET, STICKERS EN FLYER VAN DE DRUGLIJN:**
Voor alle vragen over drank, drugs, pillen, gamen en gokken. Kijk gerust verder op <https://www.druglijjn.be/materialen> voor extra materialen die je in jouw club kunt gebruiken.
 - **DE STICKER “BEGIN NIET TE VROEG -16J GEEN ALCOHOL, -18J GEEN STERKE DRANKEN”**
(in de kantine/bar, of op een andere plaats waar alcohol gedronken wordt)
 - **“BESLUITWET BETREFFENDE DE BETEUGELING VAN DE DRONKENSCHAP”**
achter de bar. In bijlage is er een gemarkeerde versie die je kunt uithangen. Zo vindt de barmedewerker direct de stukken waarnaar hij de klant kan verwijzen in specifieke situaties.
 - **DE BROCHURE “WAT ZEGT DE WET?”**
(raadpleegbaar in de kantine/bar)
- Breng jullie **visie en clubreglement alcohol en drugs opnieuw onder de aandacht** in de eerste communicatie van het seizoen. Bijvoorbeeld bij vernieuwing van lidmaatschap; eerste nieuwsbrief en/of sociale media-post.

NIEUWE MATERIALEN

- Zijn er nieuwe uitgaves van materialen, dan word je daar automatisch van op de hoogte gebracht door VAD met de Sportivos-nieuwsbrief of jullie Sportivos-begeleider (zie p. 16: tools en contacten).
- Materialen bijbestellen kan via www.vad.be/sportivos.

IN DE LOOP VAN HET SEIZOEN

- Kies **minstens één preventieve actie** dit seizoen en plan deze in. Inspiratie verder in deze werkwijzer: Alcohol- en drugpreventie: actie!, p. 6. En meer inspiratie via de Sportivos-nieuwsbrieven. Wil je op maat werken van je club? Baseer je dan op de gebeurtenissen en werkpunten uit het registratieformulier (zie bijlage) dat je hebt bijgehouden afgelopen seizoen.
- Kies **minstens één werkpunt met de bar/kantine waar je dit seizoen wil aan werken**. Voor inspiratie zie verder in deze werkwijzer: Samenwerken met Bar/Kantine, p. 14.
- Voorzie voor **nieuwe barmedewerkers een briefing** over de wetgeving, over hun verantwoordelijkheden en rechten en over de regels en afspraken die gemaakt zijn rond verantwoord schenken. En geef iedereen elk jaar de barbriefing. Het is een korte neerslag van de belangrijkste punten uit de kantinevorming en als er veel nieuwe medewerkers zijn kun je opnieuw een vorming voor kantinepersoneel aanvragen bij jouw Sportivos begeleider: Sportivos tools en contacten, p. 16.
- Registreer **belangrijke gebeurtenissen, ideeën** doorheen het seizoen op het registratieformulier (in bijlage). Sommige hebben onmiddellijk actie nodig, andere kunnen dienen als inspiratie voor volgend seizoen.

AAN HET EINDE VAN HET SEIZOEN

- Beslis over je **mandaat als A&D-coach** voor het komende seizoen. Indien je stopt als A&D-coach stimuleer het clubbestuur om een nieuwe A&D-coach te verkiezen (zie ook verkiezingsfiche alcohol- en drugcoach - Sportivos Zilver: <http://www.vad.be/materialen/detail/sportivos-zilver---materialen-voor-de-sportclub>)

SHARING IS CARING!

We blijven graag op de hoogte van jullie Sportivos verhaal! Heb je een leuke actie gedaan, wil je een Sportivos-nieuwtje delen in onze nieuwsbrief, , laat het ons dan zeker weten op sportivos@vad.be.

Als Sportivos-club blijf je ook genieten van verschillende voordelen: je beschikt over een duurzaam alcohol- en drugbeleid; als A&D-coach blijf je op de hoogte van de laatste ontwikkelingen via de nieuwsbrief, je hebt toegang tot de laatste nieuwe Sportivos-materialen én je kan rekenen op ondersteuning van je Sportivos-begeleider indien gewenst (zie p. 16 Tools en contacten).

ALCOHOL- EN DRUGPREVENTIE: ACTIE!

Het **registratieformulier** met gebeurtenissen en ideeën van het voorbije seizoen toont de belangrijkste werkpunten voor het komende seizoen. Je vindt een sjabloon 'Registratieformulier Sportivos A&D-coach' op p. 17. Misschien staan er situaties op die meerdere keren voorvielen? Of misschien kreeg je een bepaalde vraag van een clublid die relevant is voor iedereen en waarop je kunt inpikken? Of misschien had je ergens anders een leuk idee voor een actie gezien? Gebruik het registratieformulier om deze twee vragen te beantwoorden en om zo je komende actie alvast richting te geven:

- Doelgroep: Voor wie is de preventieve actie bedoeld? Bijvoorbeeld:
 - Iedereen die met de wagen rijdt vanuit de club
 - Alle minderjarige sporters
 - Ouders van minderjarige sporters
 - Eerste ploeg
 - ...
- Doelstelling: Wat wil de actie concreet bereiken bij deze doelgroep? Bijvoorbeeld:
 - Beter kennis van de impact van alcohol op sportprestaties
 - Beter carpoolsysteem of alternatief aanbod van vervoer na kantinebezoek
 - Meer supporters en sympathisanten kennen de visie rond alcohol en drugs
 - Clubleden kennen en aanvaarden de wetgeving rond alcohol en andere drugs
 - Ouders kunnen beter signalen herkennen van beginnend middelengebruik en alcohol en drugs beter bespreekbaar maken met hun kinderen.
- Barmedewerkers kunnen de relevante wetgeving toepassen.
- ...

Gelukkig zijn er al heel wat materialen en **voorbeeldacties** die kunnen dienen als inspiratie of die je zelfs gewoon kunt overnemen. Onderstaand overzicht bundelt verschillende acties onder een aantal thema's: veilig verkeer, jeugd/sporters, groepsdruk en ouders/supporters. Ook in de nieuwsbrief vind je elke keer extra inspiratie terug!

Goede preventie omvat verschillende acties. Je kunt **acties combineren** binnen hetzelfde seizoen, juist voor dezelfde doelgroep of net voor verschillende doelgroepen. En je kunt ook acties herhalen seizoen na seizoen. Verschillende acties versterken elkaar. In dat geval: 1+1=3.

ALCOHOL- EN DRUGPREVENTIE: ACTIE! VERVOLG

Aan de acties werden sterren toegekend. Hoe meer sterren een actie heeft, hoe meer die actie de doelstellingen bereikt. Maar ze vergen (soms) ook meer organisatie. Combineer verstandig in functie van het werk dat jullie aankunnen en probeer toch **liefst vijf sterren** te halen per seizoen!

Koppel aan elk preventief initiatief steeds voldoende **communicatie** naar de clubleden. Bij wat je doet of gedaan hebt beantwoord je in de communicatie altijd:

- Wat: welke acties, wat houdt het in, wat is het resultaat, ...
- Waarom? Welke boodschap is belangrijk, waar staan wij voor, wat is het doel, ...
- Voor wie?

En natuurlijk: Deel foto's/filmpjes in de nieuwsbrief van je sportclub/op facebook/de website/...

Ben je toch niet helemaal zeker of je de juiste snaren raakt? Vraag **advies of hulp** aan jouw Sportivos-begeleider (p.16 Sportivos tools en contacten).

THEMA VEILIG VERKEER

Belangrijk omdat

Uit onderzoek blijkt dat bezoekers die uit een sportclub vertrekken vier keer meer kans hebben om onder invloed achter het stuur te kruipen dan wanneer een bestuurder van thuis vertrekt. En maar liefst 79% van de Belgische bevolking vindt ook dat de wetgeving voor rijden onder invloed strenger mag. Een Sportivos-club kan zelf actief bijdragen aan veiliger verkeer. Met een speelse of ludieke actie spreek je als club uit wat iedereen al weet: alcohol drinken en rijden gaan niet samen.

Doelstellingen

- Sensibiliseer de club rond de plaats van alcohol (en illegale drugs) in het verkeer.
- Creëer gedragenheid binnen de club rond het principe 'rijden = geen alcohol of andere drugs'. Je zult zien dat veruit de meerderheid in de club er zo over denkt. Geef ze een stem!
- Vergemakkelijk de keuze voor alcoholvrije alternatieven voor bestuurders.

Acties rond veilig verkeer

★★★

- » Quiz rond veilig verkeer: Sportivos Brons – **Veilig uit, veilig thuis**, p. 7.
- » Foto- of selfiewedstrijd: Sportivos Brons – **Veilig uit, veilig thuis**, p. 11.
- » Verkiezing voor de meest verkeersveilige ouder: Sportivos Brons – **Veilig uit, veilig thuis**, p.13.
- » Actie met alcoholtesters: feestvierders doen een vrijblijvende test. Als deze negatief is, krijgt de BOB een leuk geschenk: <https://webshop.verkeeropschool.be/producten/blaas-zinnig-0> of <http://promilletest.be/#>

★★

- » Alcoholvrij drankje van de maand promoten: Sportivos Zilver – **Plukboek voor gezonde fondsenwerving**.
- » Over openbaar vervoer en taxi informeren: Sportivos Brons – **Veilig uit, veilig thuis**, p.15.
- » Lijst met verkeersveilige ouders en spelers voorzien ~ BOB: Sportivos Brons – **Veilig uit, veilig thuis**, p.17.
- » Afspraken communiceren over het drinken van alcohol wanneer men jeugdspelers/ andere clubleden moet vervoeren: zie eigen clubreglement.
- » Infostand 'bekijk het eens nuchter' ontlenen en installeren tijdens toernooi/ match:
www.vad.be/materialen/detail/infostand-alcohol-bekijk-het-eens-nuchter.

ALCOHOL- EN DRUGPREVENTIE: ACTIE! VERVOLG

- ★
 - » Test 'Ben jij een verkeersveilige sporter of sportouder' op website of facebook plaatsen: www.sportwijs.be/preventie-verkeersveiligheid.
 - » Test 'Heb je als sporter een 'safety plan'? op website of facebook plaatsen: www.sportwijs.be/preventie-veilig-thuis.
 - » Affiche 'Feest! Blijf 'cool'... Laat je naar huis brengen' uithangen.

Wist je dat...

Wist je dat de acties die je neemt in de kantine/bar (3. Samenwerking met bar/kantine) het preventief initiatief voor veilig verkeer extra kracht bij kunnen zetten?

THEMA JEUGD EN SPORTERS

Belangrijk omdat

Onder het motto "wie de jeugd heeft, heeft de toekomst" is het belangrijk om jongeren te sensibiliseren en te ondersteunen om op een verantwoordelijke manier om te gaan met alcohol en drugs. Jongeren zijn extra kwetsbaar voor de negatieve effecten van alcohol en drugs omdat hun lichaam en hersenen nog volop in ontwikkeling zijn. Hoe vroeger jongeren voor de eerste keer experimenteren met alcohol of drugs, hoe groter ook de kans op latere problemen. Volwassen sporters hebben dan weer een voorbeeldfunctie naar de jongere sporters.

Doelstellingen

- Sensibiliseer jongeren/sporters over de effecten van middelengebruik op sportprestaties.
- Ondersteun volwassen sporters en supporters in hun voorbeeldfunctie.

Acties voor jeugd en sporters

★★★

- » Homerun spelen met de jeugd ploegen. (bv. tweejaarlijks): Sportivos Zilver - Homerun
- » Deelname als club/ploeg aan Tournée Minérale, een maand zonder alcohol in februari: www.tourneeminerale.be.
- » Interactieve vorming 'Als kleine kinderen groot worden' voor ouders van jonge sporters (10-15 jaar).

ALCOHOL- EN DRUGPREVENTIE: ACTIE!

VERVOLG

- » Specifieke regels en afspraken communiceren naar (jeugd-)spelers over alcohol- en druggebruik in de ploeg/in de club/voor minder- en meerderjarigen: bv. communiceren van afspraak om kleedkamers alcoholvrij te houden
- » Bij viering van een overwinning feestelijke alcoholvrije drank voorzien of proactief water aanbieden bij bestelling van alcoholische dranken: Sportivos Zilver – [Plukboek voor gezonde fondsenwerving](#).

- » Affiche 'Begin niet te vroeg' -16/18 uithangen in de club:
www.vad.be/materialen/detail/begin-niet-te-vroeg---feestje-gratis;
www.vad.be/materialen/detail/begin-niet-te-vroeg---hond-gratis
- » Animatiefilmpje 'Begin niet te vroeg' op website of facebookpagina van sportclub plaatsen: www.youtube.com/watch?v=A7A3Y4uf9Es
- » Postkaartje 'voetbal is mijn drug' uitdelen aan sporters:
<http://www.vad.be/materialen/detail/voetbal-is-mijn-drug-gratis>
- » Eigen postkaartje '[Sport] is mijn drug' ontwikkelen en uitdelen aan sporters.

Wist je dat...

Wist je dat de acties die je neemt in de kantine/bar (3. Samenwerking met bar/kantine) het preventief initiatief voor jeugd/sporters extra kracht bij kunnen zetten?

THEMA GROEPSDRUK

Belangrijk omdat

In de zoektocht naar een eigen identiteit spelen leeftijdsgenoten een grote rol. Jongeren gaan op zoek naar leeftijdsgenoten waarbij ze zich goed voelen, waarmee ze een 'klik' voelen op vlak van opvattingen, waarden, attitudes en gedrag. Terzelfdertijd worden jongeren in belangrijke mate beïnvloed door hun leeftijdsgenoten: groepsdruk. Die druk kan heel duidelijk zijn. Onder druk van je teamgenoten ad fundum een pintje moeten drinken wanneer je je eerste punt hebt gescoord bijvoorbeeld. Maar meestal is groepsdruk veel subtieler. Dan doet de jongere wat hij denkt dat anderen doen of verwachten.

ALCOHOL- EN DRUGPREVENTIE: ACTIE!

VERVOLG

Als een sporter denkt dat alle spelers van de eerste ploeg na elke overwinning stevig alcohol drinken, zal die speler er zelf ook stevig invliegen de eerste keer dat die met de eerste ploeg meespeelt. We weten inmiddels dat jongeren niet alleen het gebruik, maar ook de aanvaardbaarheid van gebruik bij hun leeftijdsgenoten en bij hen naar wie ze opkijken hoger inschatten dan wat het in de realiteit is.

In een sportclub is dit niet anders. Bewust werken aan de beeldvorming van jongeren over het doen en denken van anderen en inwerken op groepsdruk zijn dan ook op hun plaats. Groepsdruk doet zich trouwens op een gelijkaardige manier voor bij volwassenen!

Doelstellingen

- Sensibiliseer de club rond de plaats van alcohol en illegale drugs in de club.
- Vergemakkelijk de keuze voor alcoholvrije alternatieven binnen de club.

Acties rond groepsdruk

- » Verspreid de **zelftest en kennistest alcohol** van de Druglijn onder je leden.
- » Verspreid de **zelftest en kennistest cannabis** van de Druglijn onder je leden.

- » Alcoholvrij drankje van de maand promoten: Sportivos zilver – **Plukboek voor gezonde fondsenwerving**.
- » Bij viering van een overwinning feestelijke alcoholvrije drank voorzien: Sportivos Zilver – **Plukboek voor gezonde fondsenwerving**.
- » Communiceren van afspraak om kleedkamers alcoholvrij te houden: eigen clubreglement.
- » Afspraken communiceren naar spelers over alcoholgebruik in de ploeg/ in de club/voor minder- en meerderjarigen. Bv. door flyer, mondelinge briefing, ... : Sportivos Zilver: **boodschap in een fles** voor de onderbouwing van je regel en Sportivos Zilver: eigen clubvisie/Sportivos Goud: eigen clubreglement om letterlijk te quoteren.

- » Videofragment Katrien Gielen op website of facebook van sportclub plaatsen: www.sportwijs.be/preventie-blikvangers
- » Videofragment met eigen spelers op website of facebook plaatsen: Inspiratie vind je bij het videofragment van Katrien Gielen op www.sportwijs.be

THEMA SUPPORTERS

Belangrijk omdat

Als Sportivos-club heb je de steun nodig van alle supporters (zoals ouders, familieleden, sympathisanten en andere clubleden). Om de draagkracht voor verantwoordelijk alcohol- en druggebruik in de club te vergroten is het belangrijk om supporters te sensibiliseren.

Doelstellingen

- Sensibiliseer de club rond de plaats van alcohol en illegale drugs in de club.
- Creëer gedragenheid onder supporters rond de waarden van jullie Sportivos-club.
- Sensibiliseer supporters over hun voorbeeldfunctie en de invloed van hun gedrag op de jonge sporters.

Acties voor supporters

★★★

- » Actie organiseren met sporters voor supporters: Sportivos Goud – actie voor supporters/ouders.
- » Deelname als club/ploeg aan Tournée Minérale, een maand zonder alcohol in februari: www.tourneeminerale.be
- » Infosessie over alcohol en andere drugs organiseren. Vraag jouw Sportivos begeleider (zie onder) hoe dit kan en onder welke voorwaarden.

★★

- » Alcoholvrij drankje van de maand promoten: Sportivos zilver – [Plukboek voor gezonde fondsenwerving](#).

★

- » Affiche 'Alcohol en sport' ophangen in de sportclub: www.sportwijs.be/preventie-blikvangers
- » Affiche 'Cannabis en sport' ophangen in de sportclub: www.sportwijs.be/preventie-blikvangers

Wist je dat...

Wist je dat de acties die je neemt in de kantine/bar (3. samenwerking met bar/kantine) het preventief initiatief voor supporters extra kracht bij kunnen zetten?

SAMENWERKEN MET BAR/KANTINE

Waarom samenwerken?

In de kantine of bar van de club komt iedereen samen en wordt er vaak alcohol gedronken. Soms gebeuren er onder invloed grappige dingen. Maar ook minder grappige dingen. Als er niet gepast gereageerd wordt, kunnen er problemen ontstaan. Zowel voor de barmedewerker, als voor de klant en de club.

Maar de bar moet ook vaak omzet en winst draaien. Soms is dat voor de club zelf en soms is het voor de uitbater van de bar. In beide gevallen moeten de betrokkenen nadenken over welk aandeel van die omzet uit risicovol alcohol drinken komt. Dat is veelal maar een klein deel. Daarenboven zijn veel vormen van risicovol alcohol drinken bij wet verboden (zie Wet betreffende de beteugeling van de dronkenschap op p. 18). Nog meer heeft onderzoek aangetoond dat de meeste mensen liever en langer vertoeven in een bar zonder dronkenschap, storende elementen of agressie.

Verantwoord alcohol schenken is dus niet alleen voor de sporters en hun gezondheid een goeie keuze. Het is ook de beste keuze voor de duurzaamheid van de club en de kantine. Tenslotte vermindert het ook aanzienlijk het risico op problemen waarvoor de barmedewerker aansprakelijk kan worden gesteld. Om dit te bereiken moet de barmedewerker in de eerste plaats weten wat hij moet doen en vervolgens hoe hij dat moet doen. In de tweede plaats moeten de klanten ook weten wat verantwoordelijk alcoholgebruik is, waarom dit belangrijk is voor iedereen en beseffen dat de grote meerderheid er net zo over denkt.

Hoe samenwerken?

Je wisselt **minstens één keer per jaar** samen met het kantine/barpersoneel ervaringen uit rond het barbeleid en moeilijke situaties in de praktijk. Houd ook deze zaken bij in het registratieformulier (bijlage). Ze geven je later de handvatten om actie te ondernemen. Gebaseerd daarop **ondersteun je de barmedewerkers**: Kennen ze de wetgeving en de clubregels? Willen ze die toepassen? Kunnen ze die toepassen?

Onderstaand overzicht van acties geeft inspiratie. Heb je zelf ook heel wat leuke ideeën? Aarzel dan niet om ze op poten te zetten. Je kan ook steeds ondersteuning vragen aan jouw Sportivos begeleider (zie onder).

ACTIES VOOR BARPERSONEEL

Doelstellingen

- Barmedewerkers kennen hun verantwoordelijkheden en aansprakelijkheid bij het schenken van alcohol.
- Barmedewerkers kunnen verschillende strategieën van verantwoord alcohol schenken toepassen:
- Oplossingsgerichte communicatie
- Alcohol weigeren aan minderjarigen
- Alcoholvrije alternatieven promoten

Acties ter ondersteuning van barpersoneel

- » Vorming 'Alcohol en drugs in de sportclubs' organiseren: Sportivos Brons – informeer naar geplande vormingen bij jouw Sportivos begeleider. En houd de nieuwsbrief in het oog.
- » Wekelijks/maandelijks/... een weetje uit de Brochure 'wat zegt de wet' in de kijker zetten bij barmedewerkers (bv. uithangen aan de bar, meegeven tijdens de vergadering, doorsturen via mail, ...): Sportivos Brons – Brochure 'Wat zegt de wet'.
- » Opfrissing hoe omgaan met stevig drinkende rondjes: zie filmpje <https://www.nocnsf.nl/cms/showpage.aspx?id=14147>
- » Schema 'verantwoord alcohol schenken' halfjaarlijks/jaarlijks/tweejaarlijks/ bij elk evenement overlopen met barmedewerkers: Sportivos Brons – Schema vorming 'Alcohol en drugs in de sportclubs' is een onderdeel van de vorming voor kantinemedewerkers en bestuursleden binnen Sportivos Brons. Het schema zelf vind je nog eens in (in bijlage)
- » Gemarkerde 'besluitwet betreffende de beteugeling van de dronkenschap' overlopen met barmedewerkers zodat ze in situaties kunnen verwijzen indien nodig (in bijlage).

- » Flyer barbriefing 'Begin niet te vroeg' voorzien achter de bar voor barmedewerkers.
- » Afspraken over barbeleid, club visie en clubreglement communiceren naar (nieuwe) barmedewerkers: Sportivos zilver – Clubvisie; Sportivos goud – clubreglement.
- » Prijsbeleid herbekijken: alcoholvrije dranken (veel) goedkoper maken dan alcoholische dranken.

SAMENWERKEN MET BAR/KANTINE

VERVOLG

- » Affiche 'Begin niet te vroeg' -16/-18 uithangen in de club: www.vad.be/
www.vad.be/materialen/detail/begin-niet-te-vroeg---feestje-gratis;
www.vad.be/materialen/detail/begin-niet-te-vroeg---hond-gratis
- » Alcoholvrij drankje of Mocktail van de maand aanbieden en bekendmaken (inspiratie van recepten o.a. op www.themocktailclub.com)

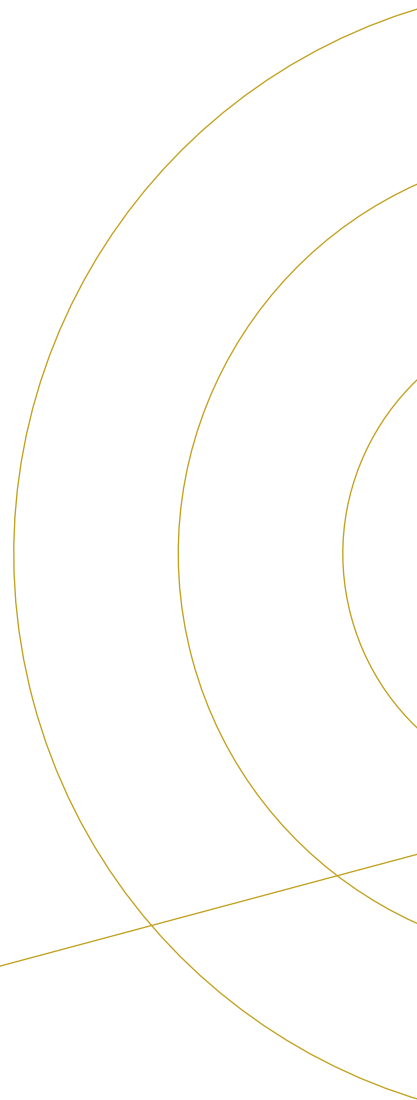

SPORTIVOS TOOLS EN CONTACTEN

Komen er mensen met persoonlijke problemen rond alcohol of drugs (maar ook gokken en gamen) naar je toe? Verwijs ze door naar de DrugLijn. www.druglijn.be of 078/15.10.20.

Voor advies, coaching, vormingen (infosessies op de sportclub, nieuwe kantinevorming als je veel nieuwe barmedewerkers hebt, nieuwe vorming voor A&D-coach) en ondersteuning kan je terecht bij jouw **Sportivos-begeleider**. Meestal is dat een gemotiveerde medewerker van het regionaal CGG-preventiewerk tabak, alcohol en drugs of je lokale of intergemeentelijke preventiewerker. Weet je niet onmiddellijk wie dat is?

Op www.vad.be/doorverwijsgids 'preventie' vind je de preventiewerkers terug voor jouw gemeente. Je mag altijd vrijblijvend contact opnemen. Vind je daar nog steeds geen contactpersoon preventiewerk? Stuur dan een mailtje met je vraag naar sportivos@vad.be en we helpen je graag.

REGISTRATIEFORMULIER SPORTIVOS A&D-COACH

DATUM Van gebeurtenis, melding of actie.

KORTE BESCHRIJVING Beschrijf het onderwerp, hou het anoniem.

ACTIES Welke acties kun je hieraan koppelen?

OPVOLGING Wat heb je geleerd voor een volgende keer of moet je verder aan werken.

DATUM	ACTIES
KORTE BESCHRIJVING	OPVOLGING

DATUM	ACTIES
KORTE BESCHRIJVING	OPVOLGING

DATUM	ACTIES
KORTE BESCHRIJVING	OPVOLGING

DATUM	ACTIES
KORTE BESCHRIJVING	OPVOLGING

DATUM	ACTIES
KORTE BESCHRIJVING	OPVOLGING

DATUM	ACTIES
KORTE BESCHRIJVING	OPVOLGING

WET BETREFFENDE DE BETEUGELING VAN DE DRONKENSCHAP

Besluitwet betreffende de beteugeling van de dronkenschap. 14 november 1939.

Art. 1. § 1. Hij die in een openbare plaats in staat van dronkenschap wordt bevonden, wordt gestraft: voor de eerste inbreuk, met geldboete van 15 frank tot 25 frank; in geval van herhaling binnen een jaar na de eerste veroordeeling, met geldboete van 26 frank tot 50 frank; in geval van nieuwe herhaling binnen een jaar na de tweede veroordeeling, met gevangenisstraf van acht dagen tot een maand en met geldboete van 50 frank tot 100 frank.

§ 2. Bovendien, in de bij de vorige paragraaf bedoelde gevallen, kan de delinquent, indien hij wanorde, schandaal, of voor een ander of voor hem zelf gevaar veroorzaakt, in het gemeentelijk huis van bewaring of in de veiligheidskamer van de rijkswacht opgesloten worden gedurende ten minste twee uren en ten hoogste twaalf uren. Hij ontvangt, indien zijn toestand zulks vereischt, de noodige geneeskundige zorg.

Art. 2. Indien, bij het plegen van het misdrijf, de delinquent drager is van een wapen, wordt dit wapen in beslag genomen door den agent die het misdrijf vaststelt, en de verbeurdverklaring er van wordt door den rechter uitgesproken, zelfs indien dit wapen niet aan den veroordeelde toebehoort.

Art. 3. Zo de in staat van dronkenschap verkerende delinquent en bezigheid verricht welke voorzichtigheid of bijzondere voorzorgen vereist ten einde gevaar te vermijden voor hem zelf of voor anderen, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot één maand en met geldboete van 26 frank tot 100 frank, of met één van die straffen alleen. Deze straffen worden verdubbeld in geval van herhaling binnen een jaar; zij worden verdrievubeld en de gevangenisstraf wordt altijd uitgesproken in geval van nieuwe herhaling binnen een jaar na de tweede veroordeeling.

Art. 4. Met gevangenisstraf van acht dagen tot een maand en met geldboete van 26 frank tot 50 frank of met één van die straffen alleen, wordt gestraft hij die dronkenmakende dranken opdiend aan een persoon die kennelijk dronken is. Indien deze geen 18 jaar oud is, wordt de straf verdubbeld.

Art. 5. Met gevangenisstraf van acht dagen tot vijftien dagen en met geldboete van 26 frank tot 50 frank of met één van die straffen alleen worden gestraft, de herbergiers en slijters, evenals hun aangestelden, die, zonder aannemelijke reden, dronkenmakende dranken opdienen aan een minderjarige die geen 16 jaar oud is.

Art. 6. Met de bij artikel 4 voorziene straffen wordt gestraft, hij die een persoon doet drinken totdat hij kennelijk dronken is.

Art. 7. In geval van herhaling binnen een jaar, worden de bij de artikelen 4, 5 en 6 bepaalde geldboeten verdubbeld en wordt de gevangenisstraf altijd uitgesproken. In geval van nieuwe herhaling binnen een jaar na de tweede veroordeeling, worden de geldboeten verdrievubeld; de gevangenisstraf voorzien bij genoemde artikelen wordt verdubbeld en altijd uitgesproken.

Art. 8. Met gevangenisstraf van acht dagen tot twee jaar en met geldboete van 26 frank tot 500 frank, of met één van die straffen alleen, wordt gestraft, hij die opzettelijk iemand anders tot dronkenschap heeft gebracht, wanneer de dronkenschap een ziekte die persoonlijke werkonbekwaamheid heeft medegebracht, tot gevolg heeft gehad. Indien de dronkenschap den dood tot gevolg heeft, bedraagt de straf vijf jaar tot tien jaar opsluiting en geldboete van 250 frank tot 5,000 frank.

Art. 9. Met gevangenisstraf van acht dagen en met geldboete van 26 tot 50 frank of met één van die straffen alleen, worden gestraft, zij die een uitdaging tot drinken voorstellen of aanvaarden, wanneer de uitdaging dronkenschap bij één of meer wedders veroorzaakt heeft, zonder nochtans bij het vorig artikel bedoelde gevolgen teweeg te brengen.

Art. 10. Wanneer hij bij toepassing van deze besluitwet veroordeelt tot gevangenisstraf of tot een zwaardere straf, kan de rechter tegen de veroordeelde uitspreken :
1° Het verval van het recht tot het waarnemen van het ambt van gezworene, voogd en gerechtelijk raadsman voor twee tot vijf jaar;
2° Het verbod dranken te verkopen of te slijten gedurende ten hoogste twee jaar, op straffe van gevangenisstraf van acht dagen tot één maand en geldboete van 100 frank tot 500 frank voor iedere overtreding van dit verbod.

Bovendien kan hij bij overtreding van artikel 3 het verval van het recht tot het besturen van een voertuig of luchtschip, of tot het geleiden van een rijdier uitspreken, hetzij voorgoed, hetzij voor een duur van ten minste acht dagen en ten hoogste twee jaar. De bepalingen die in de wetgeving op de politie van het wegverkeer het verval van het recht tot sturen betreffen zijn toepasselijk op het hierboven beschreven verval van het recht tot sturen.

Art. 11. Het is verboden, op straffe van gevangenisstraf van acht dagen tot twee maanden en van geldboete van 100 frank tot 500 frank, spijzen of dranken te verkoopen in de ontuchthuizen. In geval van herhaling binnen een jaar, is de straf gevangenisstraf van twee maanden tot één jaar en geldboete van 500 frank tot 1,000 frank.

De gemeentebesturen mogen elken verkoop van drank verbieden in de huizen bewoond :
1° door één of meer personen die zich kennelijk aan ontucht overleveren;

2° door één of meer personen die veroordeeld werden voor een van de bij de artikelen 379 tot 382 van het Wetboek van strafrecht voorziene misdrijven of om een inrichting van geheime ontucht gehouden te hebben. Dat verbod zal, na twee jaar, zijn uitwerking verliezen, indien het niet hernieuwd wordt. Iedere overtreding van dit verbod wordt bestraft met geldboete van 50 frank en, in geval van herhaling, met gevangenisstraf van acht dagen tot één maand en met geldboete van 200 frank.

Art. 12. De rechter mag, in de bij de artikelen 7 en 8 voorziene gevallen, bevelen dat het vonnis van veroordeeling aangeplakt worde op zooveel exemplaren en op zulke plaatsen als hij zal bepalen, een en ander op kosten van den veroordeelde.

Art. 13. De artikelen 66, 67 en 69 van het Strafwetboek zijn van toepassing op de bij deze besluitwet voorziene misdrijven.

Art. 14. Voor de toepassing van deze besluitwet verstaat men onder openbare plaatsen, elke voor het publiek toegankelijke plaats, onder meer den openbaren weg, de dranksluiterijen, de hotels, herbergen, spijshuizen, vermaakgelegenheden, magazijnen, kramen, schepen, treinen, trams, stations, werkhuizen of werven. Worden evenzoo als voor het publiek toegankelijke plaatsen aangezien de plaatsen waar de leden van een vereeniging of van een groepeeringsvergaderen, uitsluitend of voornamelijk om er sterke of gegiste dranken te verbruiken of om aan hazardspel te doen.

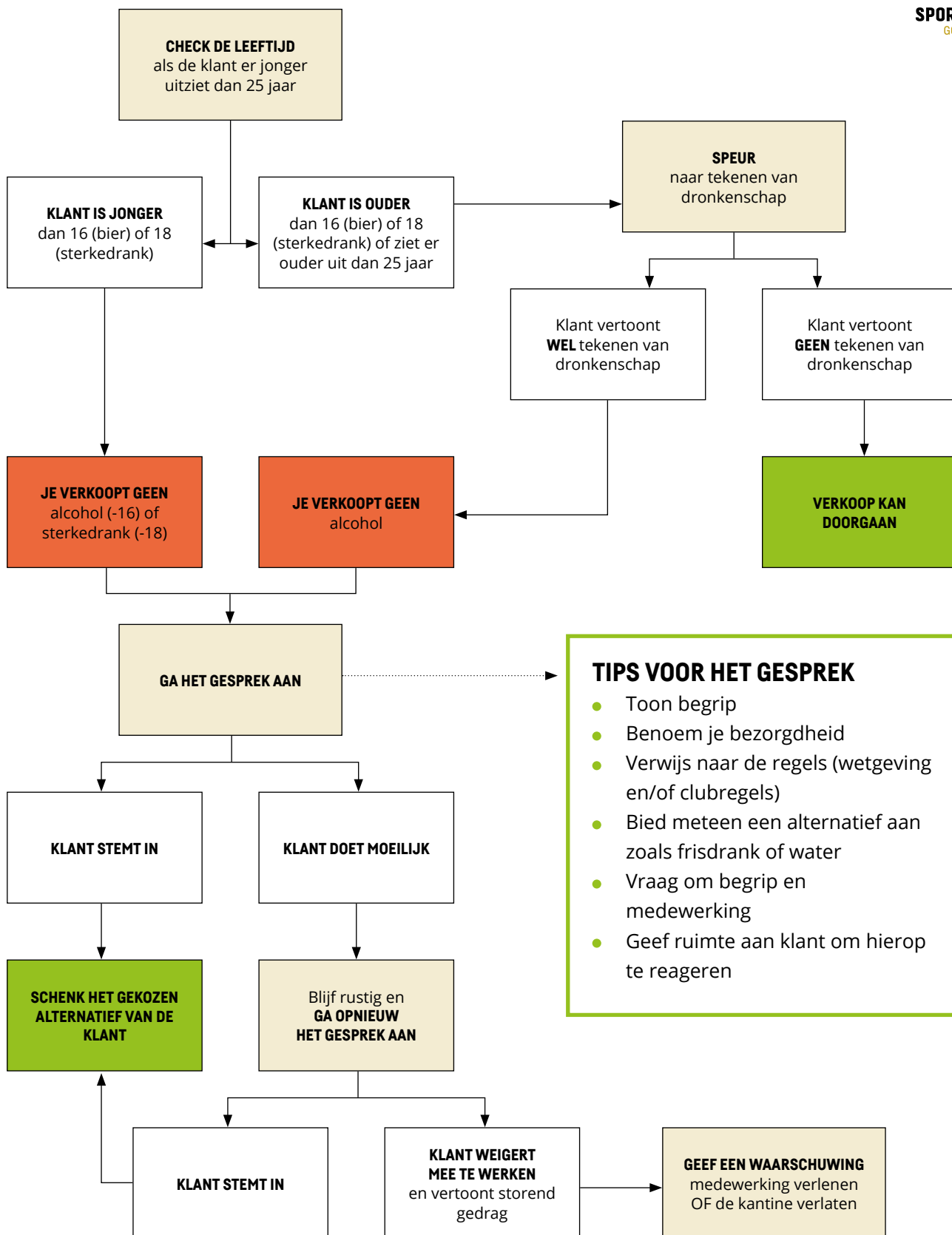
Art. 15. Benevens de officieren van gerechtelijke politie, zijn al de ambtenaren en beambten van het bestuur der rechtstreekse belastingen, van het bestuur der douanen en accijnzen en van den dienst der volksgezondheid, de gerechtelijke agenten bij de parketten, de officieren en agenten van de gemeentepolitie, de gendarmen en de deurwaarders der belastingen bevoegd, alleen, al de inbreuken op dit besluit op te sporen en vast te stellen.

Art. 16. Onverminderd de toepassing van artikel 155 van de Wet van 18 juni 1869, staan de ambtenaren en andere personen die bij artikel 15 bedoeld zijn, alsmede de ambtenaren van het openbaar ministerie bij de politierechtbanken, wat betreft de vaststelling van de bij deze besluitwet voorziene misdrijven en de vervolging van de daders van die misdrijven, onder de leiding van den procureur des Konings.

Art. 17. Is in rechte niet ontvankelijk, de vordering tot betaling van dronkenmakende dranken die in drankgelegenheden, koffiehuizen, hotels, herbergen en welkdanige dranksluiterijen ook verbruikt werden. Deze bepaling is niet van toepassing op de vordering tot betaling van schuld aangegaan wegens logement of kostgeld in de hotels en herbergen en wegens de eetmalen welke tegelijk dranken en spijzen begripen.

Art. 18. De tekst van deze besluitwet zal aan de poort of deur van al de gemeentehuizen en in de voornaamste zaal van alle herbergen, koffiehuizen en andere dranksluiterijen uitgehangen worden. Te dien einde zal aan alle burgemeesters en aan alle herbergiers, koffiehuishouders en andere slijters van dranken een exemplaar er van worden toegezonden. De slijter van dranken die dit voorschrift overtreedt, wordt gestraft met een geldboete die 25 frank niet mag te boven gaan.

SCHEMA VERANTWOORD ALCOHOL SCHENKEN

TIPS VOOR HET GESPREK

- Toon begrip
- Benoem je bezorgdheid
- Verwijs naar de regels (wetgeving en/of clubregels)
- Bied meteen een alternatief aan zoals frisdrank of water
- Vraag om begrip en medewerking
- Geef ruimte aan klant om hierop te reageren

LOOPT DE SITUATIE UIT DE HAND?

- Blijf ten allen tijde rustig.
 - Roep onmiddellijk de barverantwoordelijke, een andere barmedewerker of clubbestuurder erbij.
 - Volg voor het verwijderen van een klant uit de kantine de instructies van de sportclub, als die er zijn.
- De Brochure 'Alcohol en drugs in de sportclub: de wet' geeft aan wat je wel en niet kan doen in dit geval.